

Arkivsak-dok. 24/21724-10
Saksbehandler Karoline Hiller Johansen

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Hovedutvalg for kultur og oppvekst 2023 - 2027	20.10.2026	28/26
Formannskapet 2023 - 2027	29.10.2026	
Bystyret 2023 - 2027	12.11.2026	
Råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023 - 2027	15.10.2026	25/26

Etablering av fast forsterket skoletilbud

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Anette Fjeld, Terje Aldar

Kommunedirektørens innstilling:

1. Det etableres et fast forsterket skoletilbud for elever med langvarig behov for tilrettelagt opplæring, underlagt virksomhet Sarpsfossen. Vurdering av aktuelle lokaler og drifts- og investeringsutgifter inngår i en mulighetsstudie for ny lokalisering av Sarpsfossen skole.
2. Arbeidspraksis i næringslivet og kommunale virksomheter for grunnskoleelever opprettes fortløpende gjennom direkte henvendelser på bakgrunn av individuell vurdering av behov.
3. Driften av Ullerøy leirskole videreføres på nåværende nivå.

Vedlegg:

Sammendrag:

Kommunedirektøren fremmer med dette sak om alternative opplæringsarenaer i Sarpsborg kommune. Saken er en oppfølging av sak om alternative opplæringsarenaer- kapasitet og tilbud, behandlet i hovedutvalg kultur og oppvekst 18.03.2025.

Elever med langvarig behov for tilrettelagt opplæring, men som ikke faller innenfor elevgruppen i dagens Sarpsfossen, har i dag ikke et fast skoletilbud. Elevene ivaretas i nærscole, på alternativ opplæringsarena eller i Sarpsfossen.

Kommunedirektøren har vurdert tre mulige arenaer for elever med langvarige behov: Navestad skole, Agnalt grendehus og Fjeld gård. Navestad skole fremstår som uegnet på grunn av manglende spesialrom og manglende universell utforming. Agnalt grendehus har egnede lokaler, men vil medføre betydelige oppgraderingskostnader og har uforholdsmessig stor kapasitet for en liten elevgruppe. Skoletilbud på gård (Fjeld gård) egner seg kun som et deltidstilbud på grunn av utfordringer med å dekke alle læreplanmål og en forhøyet risiko for utagerende atferd. Kommunedirektøren vurderer at den faglige og organisatoriske beste løsningen er å organisere skoletilbudet som en avdeling underlagt Sarpsfossen skole, i forbindelse med ny lokalisering.

Per i dag har ti elever i Sarpsborg arbeidspraksis i bedrift, og kommunen har et samarbeid med Fellesverket (Røde Kors). Kommunen har undersøkt tilbud fra eksterne, men erfarer at de ofte bærer mer preg av å være fritidstilbud enn skoletilbud. Når arbeidspraksis inngår som en fast del av opplæringen, krever dette en sakkyndig vurdering og enkeltvedtak, og er et tiltak for en marginal gruppe. Praksisordninger er svært ressurskrevende da målgruppen ofte krever tetthet i oppfølgingen (én-til-én), og erfaring viser at elever med høyt skolefravær ofte har tilsvarende oppmøteutfordringer i arbeidspraksis. Kommunedirektøren anbefaler ikke å utvide tilbudet om arbeidspraksis for større elevgrupper, men ønsker å videreføre individuelle avtaler om deltidstilbud for enkeltelever.

Ullerøy leirskole har ordinær leirskoledrift fra påske til uke 42, mens alternativ opplæringsarena benytter verkstedet gjennom hele skoleåret. Flere skoler ser potensial i å benytte leirskolen som en praktisk læringsarena om vinteren, men lang reisevei, høye skysskostnader og manglende økonomiske rammer utgjør vesentlige barrierer. Opplæringsloven gir ikke rom for å ta enkeltelever ut til praktisk opplæring uten vedtak om alternativ opplæringsarena. Helårsdrift for klasser vil kreve økte personalkostnader for leirskolens personale. Kommunedirektøren anbefaler at skoler kan benytte leirskolen til klasseaktiviteter innenfor egne budsjettrammer om vinteren, men at leirskolens drift videreføres som i dag.

Utredning

Bakgrunn

Hovedutvalg for kultur og oppvekst behandlet 18.03.2025 sak om Alternative opplæringsarenaer- kapasitet og tilbud.

Det ble i saken gjort følgende vedtak.

1. Det tas sikte på å opprette en alternativ opplæringsarena for elever med langvarige behov for tilrettelagt opplæring i skjermede omgivelser. Det fremmes sak til bystyret om etablering av tilbudet, herunder lokalisering, drifts- og investeringsutgifter.
2. Det utredes mulighet for å opprette flere kommunale praksisplasser, og samarbeid med frivillige organisasjoner og næringslivet for elever med behov for tilrettelagt praksis.
3. Ullerøy leirskole har fasiliteter som står ubenyttet vinterhalvåret. Det jobbes videre med å se på hvordan dette kan benyttes som en alternativ skolearena eller som utvidede fasiliteter for skolene.

Begrepet alternativ opplæringsarena brukes i dette saksframlegget om et tilbud til elever som har midlertidig behov for en annen skolehverdag, men med mål om tilbakeføring til nærskolene. Begrepet fast forsterket skoletilbud er rettet mot elever som har et varig behov for omfattende tilrettelegging.

Dagens situasjon

Det er per i dag 7 elever som har alternativ opplæringsarena som sitt eneste skoletilbud og 26 elever som har et kombinert tilbud med nærscole og alternativ opplæringsarena. Av de 33 elevene er det fem som tilhører barnetrinn, mens 28 elever tilhører ungdomstrinn. 64% av elevene er gutter. I tillegg har enkeltelever deltid i arbeidspraksis. Elevtallet varierer i løpet av et skoleår, og det er til enhver tid mellom 7 og 15 elever med fullt skoletilbud i alternativ opplæringsarena.

Tilbudet fordeles på følgende arenaer:

- Tunhaug
- Verkstedet ved Ullerøy leirskole
- Fjeld gård
- Spillskolen ved ungdommens kulturhus
- Røde kors Fellesverket
- Arbeidspraksis i bedrift for enkeltelever

Målet er at alle elevene skal tilbake til nærskolen sin etter en periode ved alternativ opplæringsarena, men det er realistisk å planlegge for at flere vil ha en tilknytning til alternativ opplæringsarena i kombinasjon med et tilbud på nærskolen, ut skoleløpene sine. Enkelte av elevene har så omfattende vansker at det ikke er realistisk å kunne tilbakeføres til et nærskoletilbud. Kommunedirektøren ser derfor et behov for å organisere et fast forsterket skoletilbud.

Etablering av forsterket skoletilbud for elever med langvarig behov for tilrettelagt opplæring i skjermede omgivelser

Hvis enkeltelever tas ut av opplæringen i klassen for å motta opplæring på en annen arena enn skolen, må hen ha et vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring organisert på alternativ opplæringsarena. Dette gjelder også opplæring ved en arbeidsplass. Den sakkyndige vurderingen og vedtaket må begrunne hvorfor en slik organisering er nødvendig for å gi eleven tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Opplæringen eleven får på slike arenaer må sees i sammenheng med den ordinære opplæringen, og skal knyttes opp mot læreplanene og kompetansemålene eleven skal nå.

Kommunen kan omdisponere inntil 25 % av timetallet i et fag for enkeltelever dersom det gir bedre måloppnåelse, men denne bestemmelsen kan ikke brukes som grunnlag for å flytte en elev ut av klassen og til en alternativ opplæringsarena, da det ville bryte med elevens rett til sosial tilhørighet til klassen sin.

Alternativ opplæringsarena er et midlertidig tilbud med mål om tilbakeføring til nærskolen, mens elever som får individuelt tilrettelagt opplæring i fast avdeling eller egen skole som regel har et varig behov for omfattende tilrettelegging.

Statistikk fra utdanningsdirektoratet for skoleåret 2025/26 viser at 11 prosent av elever med individuelt tilrettelagt opplæring er tilknyttet en fast avdeling (egne klasser) eller en egen skole for individuelt tilrettelagt opplæring. Dette tilsvarer 0,9% av alle elever. I kommuner med over 20 000 innbyggere går i gjennomsnitt 15 prosent av elevene med individuelt tilrettelagt opplæring i slike tilbud. I Sarpsborg mottar 13% av elevene individuelt tilrettelagt opplæring ved egen skole (Sarpsfossen). Dette tilsvarer 0,7% av alle elever. I sak om fremtidig lokalisering av Sarpsfossen, legger kommunedirektøren til grunn et elevtall på 1% av elevene.

Det er i denne saksframstillingen vurdert to konkrete bygg som er i kommunens eie (Navestad barneskole og Agnalt grendehus, tidligere Agnalt skole), samt lokalene og fasilitetene ved Fjeld Gård (privat eie) for etablering av skoletilbud for elever med langvarig behov for tilrettelagt opplæring i skjermede omgivelser. I tillegg vurderes organisatorisk tilhørighet for et slikt tilbud.

Navestad skole

En forsterket opplæringsarena stiller krav til fleksible læringsarealer, skjermede soner, gode fasiliteter for individuell oppfølging og tilstrekkelige rom for samarbeid mellom skole, foresatte og hjelpeinstanser. Navestad skole har begrenset tilgang på slike arealer. Skoleanlegget mangler egne spesialrom, samtalerom, møterom og hvilerom. Det mangler i tillegg gymsal. Byggets planløsning representerer også utfordringer. Skoleanlegget er fordelt på flere nivåer med smale og bratte trapper, og bygget mangler heis. Dette medfører at bygget ikke er universelt utformet og kan være lite tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne eller andre særskilte behov. Det er økt risiko for situasjoner med utagerende atferd og konflikt blant denne elevgruppen, og byggets utforming gjør det vanskelig å skille elever raskt fra hverandre eller trekke andre elever unna situasjoner som oppstår. For at Navestad skole skal kunne fungere som et forsterket skoletilbud, vil det være behov for betydelige oppgraderinger.

Agnalt grendehus

Agnalt grendehus er en tidligere skole, og bygningen er godkjent for pedagogisk virksomhet. Eiendommen har egnede klasse- og grupperom, gymsal og skjermede uteområder med gode muligheter for fysisk aktivitet. Ikke alle områder av bygget vil være mulig å gi universell utforming etter dagens krav. Kostnad for å istandsette Agnalt skole i henhold til byggmessige krav ble i 2025 foreløpig anslått til 4,3 millioner kroner. Det er senere avdekket ytterligere restaureringsbehov. Årlige driftsutgifter for eiendommen ble foreløpig anslått til om lag 900.000 kr. Kostnaden og bygningsmassens kapasitet vurderes som uforholdsmessig høy i forhold til det begrensede antallet elever som vil ha behov for forsterket tilbud. For at Agnalt grendehus skal kunne fungere som et skolebygg, vil det være behov for betydelige oppgraderinger. For forsvarlig utnyttelse av kapasitet, vil det være nødvendig å slå sammen tilbud for flere elever.

Skoletilbud på gård

To elever med langvarig behov for tilrettelagt opplæring i skjermede omgivelser, har i 2025/26 fått skoleplass ved Sarpsfossen skole, med et eget skoletilbud ved Fjeld gård. Rammene på gård gir gode og skjermede utearealer, men setter også noen begrensninger. Utgangspunktet for et opplæringstilbud på gård er å være ute og gjennomføre aktiviteter tilknyttet gårdsdriften, og det er ikke mulig å knytte praktiske gårdsaktiviteter til alle kompetansemål i læreplanen. Tilbudet egner seg derfor som deltidstilbud fremfor fullt skoletilbud. Det er også vanskelig å tilpasse miljøet tilstrekkelig til å forebygge alvorlige uønskede hendelser, gitt den forhøyede risikoen for utagerende atferd og muligheten til å få tak i verktøy og redskap som potensielt kan brukes til å skade seg selv eller andre. Skoletilbud på gård egner seg derfor best som deltidstilbud for elever som ikke anses i høy risiko for voldelig atferd.

Organisering av tilbudet

Målet med en alternativ opplæringsarena er at eleven i en periode får opplæring på en annen arena enn nærskolen. Hensikten er å styrke elevens forutsetninger for å kunne vende tilbake til nærskolen og fullføre opplæringen der.

Målet med et fast forsterket skoletilbud er å sikre at elevene får et helhetlig opplæringstilbud med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Tilbudet er rettet mot elever som vurderes å ha større utbytte av opplæring på en forsterket arena enn på nærskolen, og hvor tilbakeføring til nærskolen ikke er et mål. Det er vanskelig å sette et absolutt skille mellom de ulike målgruppene. Historisk har elever med langvarige behov blitt forsøkt ivaretatt i Sarpsfossen/tidligere forsterkede avdelinger, enetiltak i nærskole, hjemmeundervisning, kjøp av private tjenester eller alternativ opplæringsarena. Enkelte elever er blitt vurdert som for syke til å motta et opplæringstilbud.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren har vurdert lokalene på Navestad og Agnalt, samt prøvd ut skoletilbud på gård for målgruppen. Navestad fremstår som uegnet på bakgrunn av bygningens utforming. Agnalt er mer egnet for en forsterket eller alternativ skolearena, men det vil påløpe betydelige kostnader for å istandsette bygget. Eiendommen har dessuten langt større kapasitet enn nødvendig for å ivareta en elevgruppe med svært begrenset antall. Kapasitet kan utnyttes bedre dersom kommunen ivaretar flere elever i et kombinert tilbud.

I tidligere sak fremmet kommunedirektøren forslag om å avslutte tilbudet ved Fjeld gård, for å opprette et skoletilbud til elever med langvarig skolefravær og elever med behov for langvarig forsterket skoletilbud. Hovedutvalget vedtok ikke dette. Ved å opprettholde skoletilbud på gård, er alternativet at Agnalt erstatter Tunhaug, samt utvider for elever med langvarig behov. Dette ville skape utfordringer med hensyn til elevsammensetning og ulike behov i gruppene, som dannet utgangspunktet for å vurdere å etablere en ny arena. Kommunedirektøren erfarer at Tunhaug er en godt etablert alternativ arena, som fungerer godt for sin målgruppe. Andelen elever med behov for fast forsterket skoletilbud er lavt, og det vil ikke være hensiktsmessig å etablere et skoletilbud ved Agnalt i tillegg til eksisterende arenaer.

Utprøving av skoletilbud på gård viser seg lite egnet for elever med langvarig behov. Det er vanskelig å oppnå forsvarlig utbytte av et fullt skoletilbud knyttet til aktiviteter på gård, samt at risiko for alvorlige uønskede hendelser er større enn i et skjermet skoletilbud.

Verkstedet ved Ullerøy leirskole brukes i dag i kombinasjon med opplæring på Tunhaug og for elever som har deltidstilbud ved alternativ opplæringsarena. Verkstedet består av et undervisningsrom, og kombineres med bruk av sjø og natur i nærområdet som læringsarenaer. I vinterhalvåret er leirskolens lokaler tilgjengelige, men med kun ett rom tilgjengelig store deler av året, vil det ikke være mulig å gi et forsvarlig heltids skoletilbud til elevgruppen med langvarig behov.

Kommunedirektøren ser behovet for å etablere et sentralisert kommuneovergripende tilbud som vil gi bedre forutsigbarhet for målgruppen, slik at man unngår å lete etter mer eller mindre egnede individuelle løsninger i hvert enkelt tilfelle. Kommunedirektøren har så langt ikke lyktes i å finne forslag til egnet skolearena for målgruppen, men ønsker likevel å vurdere organisatorisk tilhørighet av et fremtidig tilbud.

Alternativ 1

Per i dag er forsterket skoletilbud driftet i virksomhet Sarpsfossen. I forbindelse med ny organisering av og nye lokaler for Sarpsfossen, fremstår det som en mulighet å organisere tilbudet under Sarpsfossen skole. Etablering av egnede lokaler kan da vurderes i forbindelse med ny lokalisering.

Sarpsfossen skole er et frivillig og spesialisert tilbud for et lite mindretall elever med store og sammensatte behov, der ordinær skole ikke kan gi et tilstrekkelig tilbud, selv etter omfattende tilrettelegging. Tilbudet er i dag definert for elever med moderat til alvorlig utviklingshemming. Organisering av fast avdeling underlagt Sarpsfossen skole vil kreve søknad om skolebytte. I så fall må kommunen utvide dagens inntakskriterier til å omfatte to ulike målgrupper, og det vil være et tydelig skille mellom tilbudene. Avdelingen for denne målgruppen kan lokaliseres med klasserom i tilknytning til Sarpsfossen skole og nærskolen Sarpsfossen etableres ved, eller i alternative lokaler dersom det viser seg uegnet med sambruk. Organisering i Sarpsfossen vil gi mulighet til å dra veksler på eksisterende kompetansemiljø. I dagens skolestruktur er forsterket skoletilbud organisert under Sarpsfossen, og en avdeling for målgruppen med langvarige behov ville innlemmes i eksisterende struktur, men dog som separate målgrupper.

Alternativ 2

Alternativ opplæringsarena er i dag organisert under Fagsenter oppvekst. Organisering av et forsterket skoletilbud ville kreve vedtak om alternativ opplæringsarena og fornyes for hvert skoleår. Elevene ville formelt tilhøre nærskolen, men motta hele tilbudet ved alternativ opplæringsarena. Kommunen vil måtte fortsette å lete etter egnede lokaler for en liten enhet. Avdelingen vil kunne dra veksler på eksisterende kompetansemiljø.

Alternativ 3

I stedet for å legge tilbudet til en egen skole som Sarpsfossen, er det en mulighet å organisere en fast kommuneovergripende avdeling til en nærscole. Det burde fortrinnsvis være en 1-10-skole for å kunne ivareta elever på ulike trinn. En slik organisering vil kreve søknad om skolebytte til den aktuelle nærskolen. Skolen vil måtte bygge opp et kompetansemiljø og finne egnede lokaler i eksisterende skolebygg eller etablere tilbygg. Det vil ikke være mulig å benytte lokaler utenfor skolens område, da dette ville regnes som alternativ opplæringsarena.

Kommunedirektøren vurderer at det faglige og organisatorisk beste tilbudet til elever og ansatte blir gitt ved å organisere et skoletilbud som en avdeling underlagt eksisterende struktur for forsterket skoletilbud, og legge premisset inn i en eventuell mulighetsstudie for ny lokalisering av Sarpsfossen. Økonomiske konsekvenser av mulig organisering i Sarpsfossen må inngå i mulighetsstudiet. Løsningen åpner for et samarbeid med nærskolen som Sarpsfossen er lokalisert ved, samtidig som det er mulig å benytte avdelinger utenfor skolens område dersom det viser seg nødvendig med skjerming fra mangfoldet av elever. Løsningen forutsetter at skolebyggene planlegges med tilstrekkelig kapasitet, hensiktsmessig fysisk utforming og mulighet for både skjerming og fellesskap på tvers av alderstrinn. Dette alternativet vurderes å gi en god balanse mellom faglig kvalitet, likeverdighet, fleksibilitet, ressursutnyttelse og elevenes behov for trygghet og forutsigbarhet.

Kommunedirektøren anbefaler å etablere et fast tilrettelagt skoletilbud organisert som en avdeling underlagt Sarpsfossen skole, og at lokalisering og driftskostnader vurderes i forbindelse med en mulighetsstudie for ny lokalisering av Sarpsfossen.

Mulighet for å opprette flere kommunale praksisplasser, og samarbeid med frivillige organisasjoner og næringslivet for elever med behov for tilrettelagt praksis.

Arbeidspraksis kan fremstå som et hensiktsmessig tiltak for elever som opplever skolevegring, skoletrøtthet eller har atferdsutfordringer. Forebyggende og inkluderende tiltak i skolen er imidlertid den beste løsningen for de aller fleste. Når arbeidspraksis inngår som en fast del av elevens opplæringstilbud, skal det være forankret i en sakkyndig vurdering og vedtak. Vurderingen må beskrive elevens behov og begrunne hvorfor arbeidspraksis er nødvendig for å gi eleven tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

I Sarpsborg er det per i dag 10 elever som har arbeidspraksis i bedrift som en del av sitt opplæringstilbud. I disse tilfellene er det som regel skolen, eventuelt i samarbeid med foresatte og øvrig nettverk rundt eleven, som skaffer praksisplassen. I tillegg har kommunen i dag et samarbeid med Fellesverket (Røde Kors) om et tilrettelagt arbeidspraksistilbud for elever med høyt skolefravær. Erfaringene viser imidlertid at tilbudet kan være utfordrende å gjennomføre i praksis, blant annet fordi elever av ulike årsaker takker nei til tilbudet eller ikke møter opp som avtalt. Dette kan handle om at de ikke opplever at innholdet i tilbudet er interessant, eller at de generelt strever med sosiale settinger og aktivitet.

Det er også gjennomført dialogmøter med Nabolagshuset (Kirkens Bymisjon) og Stolt Sarping (Sarpsborg 08) for å utforske mulighetene for tilsvarende tilbud. For at et tilbud skal kunne defineres som et skoletilbud, kreves det tilgang på kvalifisert personale, individuelle

opplæringsplaner og et innhold som er i tråd med læreplanverket. Tilbudene nevnt her bærer imidlertid preg av å være fritidstilbud heller enn skoletilbud. I tillegg har kommunen blitt kontaktet av ulike aktører, med ønske om å tilby et skoletilbud innenfor gårdsbruk eller kulturelle aktiviteter. Alle tilbud krever kommunal finansiering.

Kommunen har også hatt dialog med oppfølgingstjenesten, som følger opp elever som ikke går på videregående (ikke startet eller dropper ut underveis). Tilbakemelding fra oppfølgingstjenesten er at praksisplass på arbeidsteder som gir innsikt og erfaring på områder for aktuelle linjer ved videregående opplæring, kan virke positivt på muligheten til å fullføre.

Sarpsborg har lavere fullføringsgrad i videregående skole enn landet for øvrig. Det er ofte komplekse årsaker til manglende fullføring av videregående, senere arbeidsledighet eller uførhet. Særlig ved opphopning av problemer innenfor helse, økonomi og sosial bakgrunn øker sannsynligheten for utenforskap. Relevant arbeidspraksis i grunnskolen kan for noen øke mulighet for å fullføre videregående opplæring, men for de fleste elever gir tilpasset opplæring i nærskolen, i kombinasjon med oppfølging av helse og tiltak i fritid, beste grunnlag for videre utdanning og arbeid.

Kommunedirektørens vurdering

Erfaring viser at elever med atferdsutfordringer ofte har behov for tett oppfølging ved oppstart av en arbeidspraksis. For mange vil det være nødvendig at kjent personale følger dem i en periode for å skape trygghet og bidra til en stabil gjennomføring. Samtidig er det ikke alle praksisplasser som er egnet for denne elevgruppen. Erfaringene viser også at elever med høyt skolefravær kan ha de samme utfordringene med oppmøte til arbeidspraksis som de har til ordinær skolegang. For å sikre deltakelse og kontinuitet vil det derfor i mange tilfeller være behov for én-til-én oppfølging i hele eller deler av tilbudet. Dette gjør ordningen ressurskrevende og kan medføre betydelige kostnader.

Kommunedirektøren vurderer at arbeidspraksis kan være et godt deltidstilbud forbeholdt noen få enkeltelever. I disse tilfellene gjøres det i dag individuelle avtaler med kommunale og private arbeidsplasser.

Elever som primært er skoletrøtte vurderes generelt ikke som en aktuell målgruppe for arbeidspraksis som en del av opplæringstilbudet. Dette må ses i sammenheng med de krav og rammer som gjelder for organisering, innhold og måloppnåelse etter læreplanverket, og det opplæringslovens begrensede handlingsrom for avvik fra dette. Aktivitetstilbud hos ideelle organisasjoner, lag og foreninger egner seg som fritidstilbud heller enn skoletilbud.

Kommunedirektøren vurderer at behovet for arbeidspraksis for enkeltelever er dekket gjennom individuelle avtaler med private bedrifter og kommunale virksomheter, og anbefaler at avtaler om arbeidspraksis opprettes gjennom direkte henvendelser på bakgrunn av individuell vurdering av behov.

Bruk av Ullerøy leirskole i vinterhalvåret

Alternativ opplæringsarena har drift ved leirskolen hele skoleåret, mens leirskoleopphold for 6. trinn og marinbiologisk dag for 9. trinn for nærskolene og Sarpsfossen skole, gis i tidsrommet fra påske til uke 42. I tillegg har det vært arrangert samlinger for elever ved voksenopplæringen ved St. Marie læringssenter og overnattingsturer for utvalgte klasser for å styrke læringsmiljøet. Skolene har med følgepersonell, men undervisningsopplegget for leirskole og marinbiologisk dag gjennomføres av ansatte ved leirskolen, tilknyttet Hornnes og Ullerøy barneskole:

- Lærer 3 x 40% stilling
- Fagarbeider 50% stilling

- Kjøkkenansvarlig/kokk 22% stilling
- Teamleder 100% stilling

Lærere/fagarbeider/kjøkkenansvarlig jobber ut sine stillinger i definert driftsperiode. I vinterhalvåret er de tilknyttet andre skoler.

Innspill fra skolene viser at leirskolens fasiliteter kan fungere som en praktisk læringsarena, også i vinterhalvåret. Stedet kan brukes til praktisk læring og tverrfaglige prosjekter for klasser, samt for elevgrupper som trenger varierte og tilpassede skoledager. Det er mulig å tilby et pedagogisk innhold til skoleklasser om vinteren, dersom personalets stillinger økes til 100% ved Ullerøy. Lang reisevei, høye transportkostnader og logistikkutfordringer utgjør imidlertid en betydelig barriere, som gjør tilbudet mindre tilgjengelig for mange skoler.

Kommunedirektørens vurdering

Opplæringsloven gir ikke rom for å tilby enkeltelever opplæring utenfor ordinært tilbud, uten at det er fattet vedtak om alternativ opplæringsarena. Kommunedirektøren vurderer derfor at det ikke er aktuelt å bruke Ullerøy som praktisk arena for enkeltelever eller smågrupper fra nærskolene.

Elever med vedtak om alternativ opplæringsarena har sjelden kortere opphold enn 6 måneder, og oftere ett til flere år. Det vil derfor være behov for samme antall plasser gjennom året, og kommunedirektør vurderer at utvidelse kun i vinterhalvåret ikke vil la seg gjennomføre.

Helårsdrift for skoleklasser med utvidelse av leirskolepersonalets stillinger vil være kostbart, samtidig som skolene vil få økte utgifter til skyss ved å bruke det. Kommunedirektør anbefaler ikke å prioritere utvidelse av leirskoledrift fremfor driftsutgifter til skolens lovpålagte oppgaver.

Kommunedirektør anbefaler at skoler etter avtale kan bruke Ullerøy leirsted for klasseaktiviteter med eget personale, i den utstrekning det er mulig innenfor den enkelte skoles budsjettrammer.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse

Økonomi:

Kostnad for å istandsette Agnalt skole ihht byggmessige krav er foreløpig anslått til 4,3 millioner kroner. Årlige driftsutgifter er foreløpig anslått til om lag 900.000 kr.

Kostnad for å istandsette Navestad er ikke vurdert, da eiendommen ikke vil egne seg for den aktuelle elevgruppen.

Investerings- og driftsutgifter for et fast skoletilbud organisert i Sarpsfossen skole, kan inkluderes i en mulighetsstudie av ny lokalisering av Sarpsfossen.

Kostnad for utvidelse av drift ved Ullerøy leirskole estimeres til 3,1 millioner kroner årlig, med samlede lønns- og driftsutgifter på 6,3 millioner kroner. I tillegg påløper utgifter til skyss og følgepersonale fra nærskolene.

Miljø:

Ingen vesentlige konsekvenser.

Folkehelse:

Opplevelse av utenforskap og ikke fullført utdanning i kombinasjon med andre risikofaktorer, kan føre til betydelige negative samfunnsmessige konsekvenser, slik som arbeidsledighet,

rus, kriminalitet og psykiske lidelser. Tilrettelagt opplæring kan bidra til å redusere risiko for utenforskap, manglende fullføring videregående opplæring, rusproblemer og kriminalitet.